

Příloha: Přehled oblastí podpory Programu

1. Podpora duševního zdraví a prevence duševních onemocnění u dětí

První oblast podpory Programu Zdraví v rámci EHP fondů 2014 – 2021 je zaměřena na podporu duševního zdraví dětí a prevenci duševních onemocnění u dětí. Podporované aktivity a opatření budou zaměřeny na následující oblasti:

1. Zlepšení rodičovských dovedností s cílem předcházení duševních poruch u dětí;
2. Implementace inovativních diagnostických postupů, léčebných metod a/nebo vytvoření multidisciplinárních týmů za účelem poskytování péče pro děti trpící duševní poruchou nebo pro děti, u kterých je větší riziko výskytu duševní poruchy;
3. Poskytování výcviku a vzdělávání zdravotnickým odborníkům pracujícím s duševně nemocnými dětmi, stejně jako rodičům, učitelům a školním psychologům. Implementace vzdělávacích programů ve školách za účelem zvýšení povědomí o duševním zdraví mezi dětmi;
4. Podpora zvýšení povědomí o tématu duševního zdraví dětí mezi veřejností. Propagační aktivity zaměřené na vysokoškolské studenty medicíny a psychologie za účelem zvýšení jejich zájmu o dětskou psychiatrii a psychologii.

Ad 1)

Podporované aktivity: Implementace programů zaměřených na rodičovské dovednosti s cílem předejít duševním problémům u dětí a mladých lidí, které jsou potenciálně aplikovatelné na všechny rodiny a vysoce rizikové skupiny, kdy mají rodiče vážné duševní problémy, jsou závislí na drogách a alkoholu nebo svoje děti týrají. Programy by měly být zaměřeny na včasnou detekci problematického chování u dětí či jeho prevenci předtím, než dojde k rozvinutí duševní poruchy. Dále budou podpořeny aktivity zaměřené na práci s rodinami s dětmi, které již duševní poruchou trpí.

Ad 2)

Podporované aktivity: Zavedení vylepšených forem diagnostických, rehabilitačních a léčebných programů pro děti a adolescenty, kteří trpí duševní poruchou nebo u nich existuje riziko výskytu duševního onemocnění (např. implementace strukturovaných nebo semi-strukturovaných diagnostických nástrojů/postupů a metod hodnocení, využití moderních technologií jako například elektronické/online prvky při léčbě, diagnostika, „evidence based“ léčebné programy, koordinovaná spolupráce multidisciplinárních týmů, apod.).

Ad 3)

Podporované aktivity: Iniciativy zaměřené na vzdělávání dětí (např. workshopy a semináře ve školách) za účelem zvýšení jejich povědomí o problematice duševního zdraví, podpory jejich

odolnosti vůči duševním problémům a vlastní schopnosti porozumění a zvládnání emocí včetně efektivní komunikace a zvládnání stresu. Iniciativy soustředěné na vzdělávání a trénink rodičů, pečovatелů a členů rodiny s cílem předcházení duševním poruchám u dětí a adolescentů. Iniciativy zaměřené na výcvik zdravotnických pracovníků a ostatních odborníků, jehož cílem bude zlepšení jejich praktických schopností a profesionální rozvoj s ohledem na jejich znalosti a schopnosti v oblasti dětského duševního zdraví.

Ad 4)

Podporované aktivity: Iniciativy zvyšující povědomí o duševním zdraví dětí s cílem posílení prevence a povědomí veřejnosti o problémech, které mohou způsobit duševní poruchy u dětí.

2. Prevence přenosných a nepřenosných nemocí

Druhá oblast podpory v rámci programu Zdraví EHP fondů 2014-2021 je zaměřena na implementaci opatření na prevenci přenosných a nepřenosných nemocí s cílem omezit výskyt přenosných a nepřenosných nemocí u obyvatel sociálně vyloučených lokalit, především Romů. Podpořeny budou také aktivity zaměřené na včasné rozpoznání příznaků demence a aktivity cílící na zastavení trendu růstu spotřeby antibiotik.

I. Opatření na omezení výskytu přenosných a nepřenosných nemocí obyvatel sociálně vyloučených lokalit, zejména Romů

Lidé žijící v sociálně vyloučených lokalitách trpí nedostatkem informací o nemocech, jejich příznacích, léčbě a následné péči. V rámci programu Zdraví budou podpořeny intervence zaměřené na zajištění lepšího přístupu ke zdravotní péči pro marginalizované skupiny, především Romy, žijící v sociálně vyloučených lokalitách, s cílem snížit zdravotní nerovnosti a zátěže způsobené nemocemi. Podporovány budou zejména intervence zaměřené na sekundární prevenci a včasný záchyt přenosných a nepřenosných nemocí u marginalizovaných skupin obyvatelstva.

Sekundární prevence u cílové skupiny by měla být posílena pomocí tvorby a distribuce informačních materiálů obsahujících informace o konkrétních přenosných a nepřenosných nemocech. Vytvořené materiály (informační letáky, brožury, videa atd.) by měly poskytnout informace o příznacích těchto onemocnění a dalším postupu poté, co jsou tyto počáteční příznaky rozpoznány. Podpořená opatření by měla zvýšit zdravotní gramotnost romské populace ohledně sekundární prevence přenosných a nepřenosných nemocí, napomoci jí identifikovat nemoci nebo jiné zdravotní problémy již v rané fázi a správně v takových situacích reagovat.

S cílem zlepšit zdravotní stav obyvatel žijících v sociálně vyloučených lokalitách, zejména Romů, budou vzděláni a vyškoleni i praktičtí lékaři, kteří v těchto oblastech nebo v jejich blízkosti poskytují zdravotní péči. Pro lékaře budou vyvinuty postupy, poskytující potřebné informace o léčbě a péči o pacienty ze sociálně vyloučených lokalit.

II. Opatření zaměřená na diagnostiku a včasné rozpoznání příznaků demence

V rámci této oblasti budou podpořeny aktivity zaměřené na zlepšení diagnostiky a včasného rozpoznání příznaků demence, s ohledem na trend rostoucího počtu pacientů trpících demencí. Mělo by se jednat zejména o vzdělávání a školení rodinných příslušníků a pečovatелů za účelem zlepšení jejich schopnosti včasného rozpoznání příznaků demence.

Kromě školení rodinných příslušníků a pečovatелů budou podpořeny aktivity vzdělávající praktické lékaře v oblasti diagnostiky a managementu péče o pacienty s demencí. Za tímto účelem by měly být vypracovány a šířeny doporučené diagnostické postupy a pokyny pro následnou péči, které by přispěly ke zlepšení léčebných postupů demence.

3. Posílení role občanské společnosti ve zdravotnictví

Aktivity v rámci třetí tematické oblasti mají za cíl posílit roli pacientů a podpořit budování kapacit patientských organizací s cílem posílit jejich roli jako rovnocenných partnerů ve zdravotnictví. Prostřednictvím realizace předem definovaného projektu, jehož cílem bude vytvoření tzv. „patientského HUB-u“ (fyzického prostoru a webového portálu pro patientské organizace sloužícího především k realizaci vzdělávacích aktivit a přenosu know-how) by mělo dojít ke zlepšení podmínek pro působnost patientských organizací z hlediska jejich organizace, struktury a znalostí/kapacit. Budování kapacit a spolupráce patientských organizací nebude jenom dominantním prvkem patientského HUB-u, ale i předmětem přímé grantové podpory patientských organizací.

Za účelem posílení role pacientů a patientských, bude podpořena realizace následujících aktivit:

- Poskytnutí finančních prostředků na posílení personálních kapacit patientských organizací;
- Vzdělávání a školení pracovníků patientských organizací s cílem rozšířit jejich znalosti a dovednosti v rámci managementu, finančního řízení, vyjednávání atd.;
- Podpora rozvoje aktivit a služeb patientských organizací, které poskytují pacientům (např. vytvoření asistenční linky, posílení poradenských aktivit atd.);
- Činnosti zaměřené na zvyšování povědomí v oblasti práv a povinností pacientů a na propagaci informací souvisejících s vývojem v oblasti tvorby a implementace příslušných politik, strategií a služeb majících dopad na uživatele péče.